

Τὸ ὕδωρ τοῦ άγιασμοῦ, ιδίως δὲ τοῦ άγιασμοῦ τῆς έορτῆς τῶν Θεοφανείων. Συνών. άγιασμα 2, άγιασμός 2.

άγιασμός ό, κοιν. άγιασμός κοιν. και Καππ. (Αραβάν. Συνασσ.) Πόντ. (Κερασ. Κρώμν. Οίν. *Οφ. Σάντ. Τραπ. Χαλδ. κ. ά.) άιασμός Εϋβ. άασμός Πόντ.(Χαλδ.) άεσμός Πόντ. (Χαλδ.) άισμός Στερελλ. (Αιτωλ.) άασμός Ίκαρ. άγιασμό τό, Πόντ. (*Οφ.)

Τὸ μεταγν. οὐσ. άγιασμός = καθάγιασμός, καθιέρωσις.

1) Έκκλησιαστική τελετή, καθ' ἣν ὁ ἱερεὺς διὰ τῆς ἀναγνώσεως ὠρισμένων εὐχῶν άγιαζει τὸ ὕδωρ, διὰ τοῦ ὁποίου ραντίζει τοὺς πιστοὺς. Ὁ άγιασμός εἶναι μέγας και μικρός. Καὶ μέγας μὲν λέγεται ὁ γινόμενος κατὰ τὴν έορτὴν τῶν Θεοφανείων τὴν 6ην Ίανουαρίου εἰς τύπον τῶν άγιασθέντων τοῦ Ίορδάνου ὕδατων διὰ τοῦ βαπτίσματος τοῦ Χριστοῦ, μικρός δὲ κατ' ἀντίθεσιν ὁ γινόμενος εἰς πᾶσαν ἄλλην περίστασιν κοιν. και Καππ. (Αραβάν. Συνασσ.) Πόντ. (Κερασ. Κρώμν. Οίν. *Οφ. Τραπ. Χαλδ. κ. ά.): *Εφερα τὸν παπᾶ νὰ μοῦ κάνη άγιασμό. Κάθε μῆνα κάνω άγιασμό 'ς τὸ σπίτι μου κοιν. Ὁ παπᾶς κάθαν μηνοῦ κιφάλ' εὐτάει 'ς ὁ σπιτᾶ άγιασμόν (ὁ παπᾶς ἐν ἀρχῇ ἐκάστου μηνὸς κάμνει εἰς τὰς οἰκίας άγιασμόν) Τραπ. Χαλδ. *Εγαλ' οὐ παπᾶς τοῦ μιγάλ' άισμό κι άιάζ' τὸν κόσμον Αἰτωλ. || Παροιμ. φρ. Δαρμός άγιασμός (καθὼς άγιαζεται ὁ ραινόμενος δι' ἡγιασμένου ὕδατος, οὕτω και ὁ δερνόμενος καθίσταται φρόνιμος και κόσμιος) Κρώμν. *Οφ. Τραπ. Λουγαριασμός άγιασμός (ὅπως ὁ άγιασμός άγιαζει τοὺς πιστοὺς, οὕτω και οἱ καλοὶ λογαριασμοὶ άγιαζουν τρόπον τινὰ τοὺς συναλλασσομένους προλαμβάνοντες ἐνδεχομένας δυσαρεσκείας και ἔριδας) Μακεδ. (Καταφύγ.) (Συνών. φρ. οἱ καλοὶ λογαριασμοὶ κάνουν τοὺς καλοὺς φίλους). || Γνωμ. Σὰ σοῦ τύχη πειρασμός, πέρασέ τον γι' άγιασμό (ἂν σὲ συναντήσῃ ὁ διάβολος, νὰ τὸν θεωρήσῃς ὡς άγιασμόν, ἤτοι μὴ δυσφύρει διὰ τὰς ἀντιξόους περιστάσεις, ἀλλὰ κανόνισον τὰς πράξεις σου συμφώνως πρὸς τὴν ἐπελθοῦσαν μεταβολὴν εἰς τὰ τοῦ βίου σου) Ἀθῆν. Κάμι τὸν άγιασμό, πᾶρι κι τὴν γάττα (σὺν τῇ θείᾳ ἐπικλήσει πρέπει και ἡμεῖς νὰ ἐνεργήσωμεν πρὸς ἀποσόβῃσιν κακοῦ τινος Πβ. ἀρχ. «σὺν Ἀθηνᾶ και χεῖρα κάνει») Θεσσ. || *Ἀσμ.

*Ηρκανε τὰ ὄτα κ' οἱ ὠτισμοὶ
κ' οἱ ἄρες μεγάλες κ' οἱ άασμοὶ

(ἤλθαν τὰ Φῶτα και οἱ φωτισμοὶ και αἱ μεγάλαι χαρὰι και οἱ άγιασμοὶ) Ίκαρ. Ἡ σημ. αὕτη και μεσν. Πβ. Κωνστ. Πορφ. *Εκθεσ. βασιλείου τάξεως 141,5 (έκδ. Βόνν.) «ἀρξαμένου αὐτοῦ ἐκτελεῖν τὴν μεγάλην εὐχὴν τοῦ άγιασμοῦ». β) Ἡ έορτὴ τῶν Θεοφανείων Ζάκ. Πελοπν. (Μάν.) 2) Τὸ διὰ τῆς ἱεροτελεστίας τοῦ άγιασμοῦ άγιαζόμενον ὕδωρ κοιν. και Καππ. (Αραβάν. Συνασσ.) Πόντ. (Κερασ. Κρώμν. Οίν. *Οφ. Τραπ. Χαλδ. κ. ά.): Πηγαίνω 'ς τὴν ἐκκλησιὰ νὰ πάρω άγιασμό. Πίνω άγιασμό. Μεταλαβαίνω μὲ άγιασμό (ἐνν. τὸ ὕδωρ τοῦ μεγάλου άγιασμοῦ, τοῦ ὁποίου μεταλαμβάνουν οἱ δι' οἰονδήποτε λόγον κωλυόμενοι νὰ κοινωνήσουν τῶν ἀχράντων μυστηρίων. Πβ. δρόσος) κοιν. Ὁ μέγας άγιασμός ὅπου πέση δὲ φοᾶσαι πρᾶ τίποτα (διότι πιστεύεται ὅτι ἐξαφανίζει τὰ κακοποιὰ πνεύματα τὰ λεγόμενα στοιχεῖα) Κίμωλ. *Επα άεσμόν κ' ἐέμνε καλὰ (ἔπια άγιασμόν και ἔγινα καλὰ) Χαλδ. Συνών. άγιασμα 2, άγιασμόνερο. 3) Περιληπτικῶς τὰ εἰς τὴν τελετὴν τοῦ άγιασμοῦ χρησιμεύοντα, ἤτοι ὁ

σταυρός, τὸ άγιασματάριον, τὸ ἐπιτραχήλιον και τὸ ραντιστήριον: Παροιμ. Τὰ 'μασε σὺν ὁ παπᾶς τὸν άγιασμό (τὰ ἐμάζευσεν ὅπως ὁ ἱερεὺς μετὰ τὸ τέλος τοῦ άγιασμοῦ μαζεῦει ταχέως τὰ εἰρημένα ἀντικείμενα και ἀναχωρεῖ, ὅταν εἶναι ὑποχρεωμένος νὰ κάμῃ πολλοὺς άγιασμοὺς περιερχόμενος τὰς οἰκίας τῆς ένορίας του. Ἐπὶ τοῦ δραστηρίως ἐνεργοῦντος εἰς τὰς ὑποθέσεις του) ΙΒενιζέλ. Παροιμ. 289,72.

άγιασούρα ἦ, Πελοπν. (Αρχαδ.)

*Εκ τοῦ οὐσ. άγιασει και τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ούρα.

Τὸ σκεῦος τοῦ άγιασμοῦ, ἐν ᾧ ἐμβάπτων ὁ ἱερεὺς τὸν θαλλὸν ραίνει: Φρ. Πῆρε τὴν άγιασούρα και πάει (ἐπὶ ἱερέως ἀναξιοπρεπῶς ἐπαιτοῦντος). Συνών. άγιαστήρα 1, φωτιστήρα.

Άγια-Σοφιά σύνηθ. και Πόντ. (Τραπ.) Ἀγια-Σοφικιά Κύπρ. Ἀγιό-Σοφιά Πόντ. (Κερασ.) Ἀγι-Σοφιά Πόντ. (Κερασ.) Ἀι-Σοφικιά Στερελλ. (Αἰτωλ.) Ἀε-Σοφία Πόντ. (Τραπ. Χαλδ. κ. ά.)

*Εκ παραθέσεως τοῦ ἐπιθ. άγια και τοῦ οὐσ. σοφία. Οἱ τύπ. Ἀγιό- Ἀγι- Ἀι- Ἀε- εἶναι τοῦ ἀρσ. άγιος κατισχύσαντες ἀναλογικ. και ἐπὶ τοῦ θηλ. γέν. Πβ. άγια-Βαρθάρα.

Ὁ ἐν Κωνσταντινουπόλει ἱστορικὸς ναὸς τῆς Ἀγίας Σοφίας ἀνεγερθεὶς ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος Ίουστινιανοῦ και ἀποτελῶν διὰ πάντων τῶν αἰῶνων μέχρι τῆς ἀλώσεως τὸν καθολικὸν ναὸν και τὸ κέντρον τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριαρχείου ἐνθ' ἂν.: Ἡ Ἀγια-Σοφικιά τῆς Πόλις ἐν' ἀκουσμένη 'ς οὐλ-λον τὸν κόσμον Κύπρ. Ποῦ νὰ μ' ἀξιῶση ὁ Θεὸς νὰ λουτουρηθῶ μέσ' 'ς τὴν Ἀγιάν-Σοφικιάν! (εὐχὴ ὑπὲρ ἀνακτήσεως τοῦ ναοῦ ὑπὸ τῶν Χριστιανῶν) Κύπρ. || *Ἀσμ.

Σημαίν' ἦ γῆ, σημαίν' ὁ Θεός, σημαίνουν και τ' οὐράνᾶ,
σημαίνει κ' ἦ Ἀγι-Σοφιά, τὸ μέγα μοναστήριον

Κερασ.

Βόηθα ἁ-Νικόλα' π' τὰ Καμπιά και Ἀι-Σοφιά' π' τὴν Πόλι Αἰτωλ. Ἡ λ. ὡς τοπων. κοιν.

άγιαστήρα ἦ, σύνηθ. άιαστήρα Στερελλ. (Αἰτωλ.) άγιαστούρα σύνηθ. γαγιαστούρα Στερελλ. (Αράχ.) γιαστούρα Κύθν.

*Εκ τοῦ μεταγν. οὐσ. άγιαστήριον = τόπος ἅγιος. Τὸ άγιαστούρα κατὰ τὸ βρεχτούρα. Τὸ γαγιαστούρα ἐξ ἀναπτύξεως τοῦ γ μεταξὺ τοῦ ἄρθρ. ἦ και τοῦ ἀρκτικοῦ φων., ὡς ἦ-γ-άγιαστούρα, ὅθεν ἦ γαγιαστούρα. Τὸ γγιαστούρα κατὰ τὸ γιάζω.

1) Τὸ σκεῦος τοῦ άγιασμοῦ, ἐν ᾧ ἐμβάπτων ὁ ἱερεὺς τὸν θαλλὸν ραίνει κοιν.: Νὰ πάτε νὰ βρετε μιὰ 'γραῖὰ και νὰ πάρη λυγαρέα, νὰ σᾶς ράν' ἀπ' τὴ γιαστούρα και νὰ γίνετε καλὰ (ἐπφδ.) Κύθν. || Φρ. Τί πῆρις τ'ν άιαστήρα! (διατί περιέρχεσαι τὰς οἰκίας! ἐνν. ὡς ὁ ἱερεὺς κατὰ τὴν παραμονὴν τῶν Θεοφανείων) Αἰτωλ. || *Ἀσμ.

Φεύγατε νὰ φεύγωμε, | γιὰτ' ἔρχετ' ὁ τουρλόπαππας
μὲ τὴν άγιαστήρα του | και μὲ τὴν πλαστήρα του

(ταῦτα λέγουν πρὸς ἀλλήλους οἱ καλλικάντζαροι ἐγκαταλείποντες τὴν γῆν ἐπὶ τῇ θέᾳ τοῦ άγιαζόντος κατὰ τὴν έορτὴν τῶν Θεοφανείων ἱερέως. Πβ. ΝΠολίτ. Παραδ. 2, 1304, ἐνθα και ἄλλαι παραλλαγᾶι) Πελοπν. (Καλάμ.). Συνών. άγιασούρα, φωτιστήρα. 2) Θαλλὸς βασι-

